

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO VINH PHÚC
TRƯỜNG THPT LÊ XOAY

ĐỀ KHẢO SÁT CHẤT LƯỢNG LẦN 2
NĂM HỌC: 2018 - 2019
MÔN: NGỮ VĂN 12

I. ĐỌC HIỂU (3.0 điểm)

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

Có hai hạt lúa nọ được giữ lại để làm hạt giống cho vụ sau vì cả hai đều là những hạt lúa tốt, đều to khỏe và chắc mẩy. Một hôm, người chủ định đem chúng gieo trên cánh đồng gần đó. Hạt thứ nhất nhủ thầm: “Đại gì ta phải theo ông chủ ra đồng. Ta không muốn cả thân mình phải nát tan trong đất. Tốt nhất ta hãy giữ lại tất cả chất dinh dưỡng trong lớp vỏ này và tìm một nơi lý tưởng để trú ngụ”. Thế là nó chọn một góc khuất trong kho lúa để lẩn vào đó. Còn hạt lúa thứ hai thì ngày đêm mong được ông chủ mang gieo xuống đất. Nó thật sự sung sướng khi được bắt đầu một cuộc đời mới. Thời gian trôi qua, hạt lúa thứ nhất bị héo khô nơi góc nhà bởi vì nó chẳng nhận được nước và ánh sáng. Lúc này chất dinh dưỡng chẳng giúp ích được gì - nó chết dần chết mòn. Trong khi đó, hạt lúa thứ hai dù nát tan trong đất nhưng từ thân nó lại mọc lên cây lúa vàng óng, trĩu hạt. Nó lại mang đến cho đời những hạt lúa mới...

(Hạt giống tâm hồn, Hai hạt lúa)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính của văn bản.

Câu 2. Câu văn “Còn hạt lúa thứ hai thì ngày đêm mong được ông chủ mang gieo xuống đất. Nó thật sự sung sướng khi được bắt đầu một cuộc đời mới” sử dụng các biện pháp tu từ gì?

Câu 3. Nêu ý nghĩa của văn bản.

Câu 4. Nếu được lựa chọn, anh/ chị sẽ chọn cách sống như hạt lúa thứ nhất hay hạt lúa thứ hai? Vì sao?

II. LÀM VĂN

Câu 1. (2.0 điểm)

Viết một đoạn văn khoảng 200 chữ trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý nghĩa của câu văn trích từ phần Đọc hiểu: Hạt lúa thứ hai dù nát tan trong đất nhưng từ thân nó lại mọc lên cây lúa vàng óng, trĩu hạt.

Câu 2. (5.0 điểm)

Trong truyện ngắn Vợ chồng A Phủ, nhà văn Tô Hoài nhiều lần nhắc đến chi tiết tiếng sáo.

Lần thứ nhất: Ngoài đầu núi lấp ló đã có tiếng ai thổi sáo rủ bạn đi chơi. Mị nghe tiếng sáo vọng lại, thiết tha bồi hồi. Mị ngồi nhắm thầm bài hát của người đang thổi.

Lần thứ hai: Ngày tết, Mị uống rượu say. Mị lịm mặt ngồi đấy nhìn mọi người nhẩy đồng, người hát, nhưng lòng Mị đang sống về ngày trước. Tai Mị văng vẳng tiếng sáo gọi bạn đầu làng. Ngày trước, Mị

thổi sáo giỏi. Mùa xuân này, Mị uống rượu bên bếp và thổi sáo. Mị uốn chiếc lá trên môi, thổi lá cũng hay như thổi sáo. Có biết bao nhiêu người mê, ngày đêm đã thổi sáo đi theo Mị.

Lần thứ ba: Mị thấy lòng phơi phới trở lại, trong lòng đột nhiên vui sướng như những đêm tết ngày trước. Mị trẻ lắm. Mị vẫn còn trẻ. Mị muốn đi chơi. Bao nhiêu người có chồng cũng đi chơi ngày tết. Huống chi A Sử với Mị, không có lòng với nhau mà vẫn phải ở với nhau ! Nếu có nắm lá ngón trong tay lúc này, Mị sẽ ăn cho chết ngay, chứ không buồn nhớ lại nữa. Nhớ lại, chỉ thấy nước mắt ứa ra. Mà tiếng sáo gọi bạn yêu vẫn lơ lửng bay ngoài đường.

Lần thứ tư: Mị đến góc nhà, lấy ống mỡ, xắn một miếng bỏ thêm vào đĩa đèn cho sáng. Trong đầu Mị đang rập rờn tiếng sáo. Mị muốn đi chơi, Mị cũng sắp đi chơi. Mị quấn lại tóc, Mị với tay lấy cái váy hoa vắt ở phía trong vách. Đúng lúc đấy, A Sử về không cho Mị đi chơi và đã trói đứng Mị vào cột nhà.

Lần thứ năm: Trong bóng tối, Mị đứng im lặng, như không biết mình đang bị trói. Hơi rượu còn nồng nàn, Mị vẫn nghe tiếng sáo đưa Mị đi theo những cuộc chơi, những đám chơi.

(Tô Hoài- Ngữ văn 12, tập 2, NXB Giáo dục, năm 2008, tr. 7 và tr. 8)

Phân tích diễn biến tâm lí nhân vật Mị qua sự tác động của tiếng sáo trong những lần miêu tả trên, từ đó làm nổi bật sức sống tiềm tàng của nhân vật này.

www.hoc247.net

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO VĨNH PHÚC
TRƯỜNG THPT LÊ XOAY

ĐÁP ÁN ĐỀ KHẢO SÁT CHẤT LƯỢNG LẦN 2
NĂM HỌC: 2018 - 2019
MÔN: NGỮ VĂN 12

I. ĐỌC HIỂU (3.0 điểm)

Câu 1: Phương thức biểu đạt chính: Tự sự

Câu 2: Các biện pháp tu từ được sử dụng trong câu văn: Ẩn dụ: hạt lúa; Nhân hóa: hạt lúa... thì ngày đêm mong... thật sự sung sướng)

Câu 3:

Từ sự lựa chọn cách sống của hai hạt lúa, câu chuyện đề cập đến quan niệm sống của con người: nếu bạn chọn cách sống ích kỉ, bạn sẽ bị lãng quên; ngược lại, nếu bạn chọn cách sống biết cho đi, biết hi sinh, bạn sẽ nhận lại quả ngọt của cuộc đời.

Câu 4:

- Học sinh đưa ra cách lựa chọn của bản thân.
- Lí giải thuyết phục.

II. LÀM VĂN

Câu 1. (2.0 điểm)

a. Đảm bảo hình thức đoạn văn nghị luận

- + Viết đúng hình thức 1 đoạn văn, khoảng 200 chữ.
- + Trình bày mạch lạc, rõ ràng, không mắc lỗi chính tả, dùng từ, đặt câu... viết có sáng tạo
- + Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm; vận dụng tốt các thao tác lập luận; kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng

b. Yêu cầu về nội dung như sau:

* Giải thích ý nghĩa câu văn

Sự hi sinh của hạt lúa (nát tan trong đất) lại đem đến sự hồi sinh, mang lại cho đời vô số những hạt lúa mới; từ đó liên tưởng đến sự dấn thân, chấp nhận gian khó, thử thách, dám sống và hành động vì mục đích cao cả, tốt đẹp của con người.

Lí giải, bàn luận về tính đúng đắn của lối sống chấp nhận thử thách, hành động vì mục đích cao cả, tốt đẹp cho con người.

Phê phán lối sống ích kỉ, thu mình trong vỏ bọc khép kín, chỉ biết nghĩ đến những quyền lợi của bản thân.

Bài học nhận thức và hành động: Câu chuyện đã mang đến một bài học nhân sinh sâu sắc: sống phải biết vươn lên chấp nhận thử thách, khó khăn để làm mới mình và đóng góp cho đời. Từ đó, mỗi chúng ta phải không ngừng học tập và rèn luyện ý chí, nghị lực vươn lên trong cuộc sống.

Câu 2. (5.0 điểm)

a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận

Có đủ mở bài, thân bài, kết bài. Mở bài nêu được vấn đề. Thân bài triển khai được vấn đề. Kết bài kết luận được vấn đề.

b. Xác định đúng vấn đề nghị luận

Diễn biến tâm lí nhân vật Mị qua sự tác động của tiếng sáo, sức sống tiềm tàng của nhân vật này.

c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm; vận dụng tốt các thao tác lập luận; kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng.

* Giới thiệu tác giả, tác phẩm, nhân vật Mị, vấn đề nghị luận.

* Khái quát về cảnh ngộ của Mị.

- Trước khi về làm dâu nhà thống lý Pá Tra, Mị là người con gái đẹp, hiếu thảo, chịu thương, chịu khó, có tài thổi sáo và có nhiều chàng trai đã say mê Mị. Nhưng vì món nợ của cha mẹ, Mị đã bị bắt về làm dâu gạt nợ cho nhà thống lý Pá Tra. Thấm thía nỗi đau của cuộc sống mất tự do, bị tước đoạt quãng đời thanh xuân tươi trẻ, hàng tháng trời đêm nào Mị cũng khóc. Mị định ăn lá ngón để giải thoát nhưng vì thương cha, Mị không đành chết.

- Cuộc sống của Mị ở nhà thống lý bị dọa dẫm, đau khổ, sống kiếp trâu ngựa khiến Mị bị chai lì về cảm xúc, mất hết ý niệm về cuộc sống nhưng thẳm sâu trong tâm hồn Mị vẫn tiềm tàng một sức sống mãnh liệt, vẫn khao khát được sống hạnh phúc.

* Diễn biến tâm lí nhân vật Mị qua sự tác động của tiếng sáo

- **Lần thứ nhất:** Tiếng sáo gọi bạn tình là ngoại cảnh đã vọng vào tâm hồn Mị thiết tha bồi hồi. Mị ngồi nhắm thắm bài hát của người đang thổi-> Cô Mị sau bao ngày lặng câm đã cất tiếng dù đó chỉ là lời “nhắm thắm”. Bản “tình ca Tây Bắc” của những người yêu nhau, của những người tự do khao khát hạnh phúc đã cất lên trên đôi môi của Mị, đánh dấu một bước trở lại của người con gái yêu đời, yêu cuộc sống ngày nào.

Lần thứ hai: Tiếng sáo gọi bạn tình, “tiếng sáo rủ bạn đi chơi” chính là tiếng ca của hạnh phúc là biểu tượng của tình yêu đôi lứa. Nó đã xuyên qua hàng rào lạnh giá bên ngoài để vọng vào miền sâu thẳm trong tâm hồn Mị, đánh thức cái sức sống tiềm ẩn trong cõi lòng của người thiếu nữ Tây Bắc này, làm thức dậy những kí ức tươi đẹp, hạnh phúc và đầy kiêu hãnh của tuổi trẻ.

Lần thứ ba: Tiếng sáo đã tác động khiến Mị tiến thêm một bước nữa trên hành trình tìm lại chính mình, tìm lại niềm vui sống và khát vọng hạnh phúc. Tình trạng sống mà như đã chết ở Mị được cởi bỏ. Mị thấy phơi phới trở lại, trong lòng đột nhiên vui sướng như những đêm tết ngày trước. Tiếng sáo đã khơi dậy lòng yêu đời, khao khát sống có ý nghĩa của Mị, tâm hồn Mị như được hồi sinh. Mị ý thức rõ quyền được sống, được “đi chơi ngày tết” của mình như bao người phụ nữ có chồng khác. Mị nhận thức được cuộc sống hiện tại của bản thân đầy đắng cay, tủi nhục, vô nghĩa lí. Mị nghĩ Nếu có

nắm lá ngón trong tay lúc này, Mị sẽ ăn cho chết ngay, chứ không buồn nhớ lại nữa. Đó cũng là biểu hiện của sự phản kháng với hoàn cảnh, của sự xung đột gay gắt giữa một bên là khát vọng sống chân chính đã thức tỉnh với một bên là thực tại đáng chán vẫn đang hiện hữu. Những giọt nước mắt của Mị càng chứng tỏ cô đã hồi sinh và đang ý thức rất rõ về hoàn cảnh sống của mình..

Lần thứ tư: Từ chỗ là một âm thanh bên ngoài, tiếng sáo đã trở thành những “nốt nhạc” trong tâm hồn Mị. Trong đầu Mị đang rập rờn tiếng sáo và tiếng sáo nội tâm ấy giống như một chất “xúc tác” để “phản ứng đi chơi” của Mị diễn ra nhanh hơn. Trước đó Mị đã đến góc nhà lấy ống mỡ, xắn một miếng bỏ thêm vào đĩa đèn cho sáng, nay tiếng sáo rập rờn, hối thúc Mị quăn lại tóc, với tay lấy cái váy hoa vắt ở phía trong vách để đi chơi. Có thể thấy những chuyển động mạnh mẽ trong tâm hồn Mị đã dẫn đến những hành động nổi tiếp.

Lần thứ năm: Mặc dù bị trói, bị hành hạ, vui dấp nhưng sức sống tiềm tàng trong lòng Mị không hề bị dập tắt. Mị quên mất mình bị trói nên hành động như một người tự do: Mị vụng bước đi. Mị vẫn nghe tiếng sáo đưa Mị đi theo những cuộc chơi, những đám chơi -> A Sử chỉ có thể trói được thể xác của Mị chứ không trói được tâm hồn Mị.

=> Tô Hoài đã miêu tả diễn biến tâm trạng của nhân vật Mị thông qua tiếng sáo trong đêm tình mùa xuân rất chân thực, tự nhiên, tinh tế. Qua cái âm thanh của một nhạc cụ, nhà văn đã tấu lên bao nhiêu thanh sắc của lòng người. Chỉ năm lần nhắc đến tiếng sáo, nhưng mãi mãi, ông khẳng định rằng: khát vọng tuổi trẻ, tình yêu, cái sức sống tiềm tàng ấy của con người không dây trói nào buộc được, không thể lực đen tối nào khuất phục được Mị. Cái khát vọng sống, niềm khát khao hạnh phúc vẫn tiềm ẩn trong sâu thẳm tâm hồn nhân vật. Nó giống như ngọn lửa vẫn đang âm ỉ cháy dưới lớp tro tàn nguội lạnh và chỉ cần một trận gió mát lành thổi tới là nó có thể bùng cháy một cách mãnh liệt. Những tác động của ngoại cảnh là không nhỏ nhưng cái sức mạnh bên trong, không thể nào dập tắt của con người mới là điều mấu chốt quyết định sức sống của Mị -> Sức sống tiềm tàng của nhân vật.

* Đánh giá

- Qua việc lựa chọn, miêu tả chi tiết giàu hình ảnh, giàu sức gợi, Tô Hoài đã khắc họa được diễn biến tâm lý rất tinh tế của nhân vật. Nhà văn đã đặt nhân vật Mị vào trong một hoàn cảnh đặc biệt để nhân vật tự bộc lộ tâm lý, tính cách của mình. Đó là ngòi bút phân tích tâm lý bậc thầy của nhà văn Tô Hoài.

- Qua diễn biến tâm lý nhân vật Mị, tác giả thể hiện niềm tin vào vẻ đẹp tâm hồn, sức sống mãnh liệt và khát vọng hạnh phúc cháy bỏng của con người. Dù trong hoàn cảnh khắc nghiệt đến mức nào, con người cũng không mất đi khát vọng sống tự do và hạnh phúc -> tấm lòng nhân đạo sâu sắc của tác giả.

d. Sáng tạo

Có cách diễn đạt sáng tạo, thể hiện suy nghĩ sâu sắc, mới mẻ về vấn đề nghị luận.

e. Chính tả, dùng từ, đặt câu

Đảm bảo đúng nguyên tắc về chính tả, dùng từ, đặt câu.

Vững vàng nền tảng, Khai sáng tương lai

Website **HOC247** cung cấp một môi trường **học trực tuyến** sinh động, nhiều **tiện ích thông minh**, nội dung bài giảng được biên soạn công phu và giảng dạy bởi những **giáo viên nhiều năm kinh nghiệm, giỏi về kiến thức chuyên môn lẫn kỹ năng sư phạm** đến từ các trường Đại học và các trường chuyên danh tiếng.

I. Luyện Thi Online

Học mọi lúc, mọi nơi, mọi thiết bị – Tiết kiệm 90%

- **Luyện thi ĐH, THPT QG:** Đội ngũ **GV Giỏi, Kinh nghiệm** từ các Trường ĐH và THPT danh tiếng xây dựng các khóa **luyện thi THPTQG** các môn: Toán, Ngữ Văn, Tiếng Anh, Vật Lý, Hóa Học và Sinh Học.
- **Luyện thi vào lớp 10 chuyên Toán:** Ôn thi **HSG lớp 9** và **luyện thi vào lớp 10 chuyên Toán** các trường *PTNK, Chuyên HCM (LHP-TĐN-NTH-GĐ), Chuyên Phan Bội Châu Nghệ An* và các trường Chuyên khác cùng *TS. Trần Nam Dũng, TS. Phạm Sỹ Nam, TS. Trịnh Thanh Đèo và Thầy Nguyễn Đức Tấn.*

II. Khoá Học Nâng Cao và HSG

Học Toán Online cùng Chuyên Gia

- **Toán Nâng Cao THCS:** Cung cấp chương trình Toán Nâng Cao, Toán Chuyên dành cho các em HS THCS lớp 6, 7, 8, 9 yêu thích môn Toán phát triển tư duy, nâng cao thành tích học tập ở trường và đạt điểm tốt ở các kỳ thi HSG.
- **Bồi dưỡng HSG Toán:** Bồi dưỡng 5 phân môn **Đại Số, Số Học, Giải Tích, Hình Học và Tổ Hợp** dành cho học sinh các khối lớp 10, 11, 12. Đội ngũ Giảng Viên giàu kinh nghiệm: *TS. Lê Bá Khánh Trình, TS. Trần Nam Dũng, TS. Phạm Sỹ Nam, TS. Lưu Bá Thắng, Thầy Lê Phúc Lữ, Thầy Võ Quốc Bá Cẩn* cùng đội HLV đạt thành tích cao HSG Quốc Gia.

III. Kênh học tập miễn phí

*HOC247 NET cộng đồng học tập miễn phí
HOC247 TV kênh Video bài giảng miễn phí*

- **HOC247 NET:** Website học miễn phí các bài học theo **chương trình SGK** từ lớp 1 đến lớp 12 tất cả các môn học với nội dung bài giảng chi tiết, sửa bài tập SGK, luyện tập trắc nghiệm miễn phí, kho tư liệu tham khảo phong phú và cộng đồng hỏi đáp sôi động nhất.
- **HOC247 TV:** Kênh **Youtube** cung cấp các Video bài giảng, chuyên đề, ôn tập, sửa bài tập, sửa đề thi miễn phí từ lớp 1 đến lớp 12 tất cả các môn Toán- Lý - Hoá, Sinh- Sử - Địa, Ngữ Văn, Tin Học và Tiếng Anh.

